

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gegužės 17 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno, susipažinusi su 2022 m. gegužės 2 d. paduotu ieškovės UAB „Apotheca vaistinė“ kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. sausio 31 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. sausio 31 d. nutartimi paliko nepakeistą Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmų 2021 m. rugsėjo 28 d. sprendimą, kuriuo ieškinyas atmetas.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad 92,63 kv. m patalpos, esančios V. Kudirkos g. 99b, Šiauliuose, nuosavybės teise priklauso valstybei ir patikėjimo teise yra valdomos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) 2010 m. gegužės 27 d. Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartimi Nr. VI2-86 (3.33) nurodytos patalpos buvo išnuomosos ieškovei UAB „Apotheca vaistinė“. Nuomos sutarties terminas – iki 2020-05-31. SAM 2020-03-13 raštu pasiūlė ieškovei atnaujinti nuomos sutarties terminą iki 2024-09-30, už naudojimąsi ginčo patalpomis pasiūlė ieškovei nustatyti sutartyje 9263 Eur dydžio kas mėnesį mokamą nuomos mokestį. Ieškovė 2020-03-19 pranešimu sutiko su pasiūlymu atnaujinti nuomos sutartį iki 2024-09-30 ir pasiūlė už tolesnį naudojimąsi patalpomis mokėti 4494,91 Eur dydžio nuomos mokestį. Tada SAM pasiūlė ieškovei sutikti su ministerijos pasiūlyta nuomos kaina. Ieškovė nesutiko su SAM pasiūlymu. Tuomet SAM pateikė ieškovei 2020-07-01 raštą ir 2020-09-25 raštą, kuriame pakartotinai nurodė, kad patalpos nebus nuomojamos, nes yra reikalingos ligoninės reikmėms, todėl ieškovė privalo jas atlaisvinti ir grąžinti atsakovei iki 2020-10-31.

Apeliacinės instancijos teismas įvertino, kad SAM nesuteikta teisė savarankiškai priimti sprendimus dėl subjektams išnuomoto turto nuomos mokesčio mažinimo, o nagrinėjamu atveju ieškovė šios lengvatos taikymą kėlė kaip būtiną sąlygą nuomos sutarties atnaujinimui. Nuomos sutarties terminas pasibaigė ir šalys nesuderino valios dėl nuomos sutarties atnaujinimo. 2020-05-19, t. y. dar nepasibaigus nuomos sutarties terminui, paaiškėjo, jog ginčo patalpos yra reikalingos Respublikinės Šiaulių ligoninės reikmėms. Šią aplinkybę įrodė 2020-05-19 priimtas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-1201 „Dėl investicinių lėšų, skirtų Suaugusiųjų infekcinių ligų skyriaus kapitalinio remonto Šiauliuose, V. 1201, Suaugusiųjų infekcinių ligų skyriaus kapitalinio remonto investicijų projekto įgyvendinimo sutartis Nr. 98 Skyriaus kapitalinio remonto darbų įgyvendinimui, 2020-05-22 ligoninės raštas Nr. S-2179(1.13) atsakovei „Dėl valstybės turto nuomos sutarties nutraukimo“.

Apeliacinės instancijos teismas sprendė, kad pasibaigus ieškovės ir atsakovės sudarytai nuomos sutarčiai ir nuomotojai neketinant toliau nuomoti ginčo patalpų, neliko nuomos objekto. Esant išreikštai nuomotojo valiai daikto nenuomoti, nuomininko siekis atnaujinti nuomos santykius nesudaro pagrindo nuomos sutarties terminui atnaujinti.

Kasaciniu skundu ieškovė UAB „Apotheca vaistinė“ prašo panaikinti Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. sausio 31 d. nutartį ir Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmų 2021 m. rugsėjo 28 d. sprendimą, bei priimti naują sprendimą, kuriuo tenkinti ieškinį ir įpareigoti atsakovę sudaryti susitarimą, kuriuo atnaujinti patalpų nuomos sutartį iki 2024-09-30 (jei būtų netenkintas šis reikalavimas dėl nuomos termino, tuomet nuomos terminą nustatyti vieneriems metams), nuomos mokestis – 4494,91 Eur.

Kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punktu – skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346 straipsnyje](#), bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės UAB „Apotheca vaistinė“ kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnio 1-4 punktus, 15 straipsnio 1 dalies 2 punktą. Nurodytas teisinis reglamentavimas suponuoją, kad tokiu atveju, kai valstybės turtas naudojamas valstybinėms funkcijoms įgyvendinti, šis turtas nėra nuomojamas. Remiantis šiuo reglamentavimu, visi su viešojo (valstybės) turto valdymu, naudojimu ir disponavimu susiję sprendimai privalo būti orientuoti į naudos visuomenei suteikimą, viešasis (valstybės) turtas visais atvejais privalo būti naudojamas racionaliai bei efektyviai. [CK 6.156](#) straipsnyje įtvirtintas sutarties laisvės principas, kurio esmė – šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, taip pat sudaryti ir šio kodekso nenumatytas sutartis, jeigu tai neprieštarauja įstatymams; draudžiama versti kitą asmenį sudaryti sutartį, išskyrus atvejus, kai pareigą sudaryti sutartį nustato įstatymai ar savanoriškas įsipareigojimas sudaryti sutartį. Tačiau Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje yra nurodyta, kad šis principas turi būti derinamas su VSTVNDĮ 9 straipsnio 1-4 punkte įtvirtintais viešojo (valstybės) turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principais (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014-10-31 nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-471/2014](#); 2015-04-29 nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-252-248/2015](#)). Taigi, viešojo (valstybės) turto valdytojas, priimdamas visus

sprendimus, susijusius su viešojo (valstybės) turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, nėra visiškai laisvas, t. y. negali veikti kaip nori – visi nurodytais aspektais priimami sprendimai turi atitikti VSTVNDĮ 9 straipsnio 1–4 punkte įtvirtintus principus. Kitaip tariant, viešojo (valstybės) turto valdytojas, prieš priimdamas sprendimą, visais atvejais privalo įvertinti, kuris tolesnis viešojo (valstybės) turto panaudojimo būdas (šiuo atveju – turto nuoma ar turto panaudojimas valstybinėms funkcijoms įgyvendinti) labiau atitiks valstybės turto valdymo ir naudojimo principus (visuomenės naudos, efektyvumo, racionalumo). Byloje yra duomenys, kad ieškovė šiuo metu už patalpų nuomą (naudojimąsi patalpomis) kiekvieną mėnesį moka 333,41 Eur nuomos mokesčio, taip pat apmoka su patalpų priežiūra ir išlaikymu susijusias išlaidas. Jeigu nuomos sutartis būtų atnaujinta, valstybė kas mėnesį gautų 4494,91 Eur dydžio nuomos pajamų ir nepatirtų su patalpų priežiūra ir išlaikymu susijusių išlaidų.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiama teismo nutartimi bei nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovei UAB „Apotheca vaistinė“ (j. a. k. 134858576) 188 (vieną šimtą aštuoniasdešimt aštuonis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. gegužės 2 d. AB SEB banke mokėjimo nurodymu Nr. 1398739.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Danguolė Bublienė

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas